

Nr 324.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ändringar i vissa delar av allmänna tjänstepensions- och familjepensionsreglementena; given Stockholms slott den 8 maj 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att godkänna härvid fogade förslag till

1) kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008) samt

2) kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009).

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008).

Härigenom förordnas, *dels* att 7 § 2 mom., 8 § 4 mom., 9 § 2 och 3 mom., 16 § 2 mom., 24 § 1 och 4 mom., 31 § 2 och 3 punkterna samt 34 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 skola hava ändrad lydelse samt att till 2 § nämnda reglemente skall fogas ett nytt moment, betecknat 3 mom., allt på sätt av det följande framgår, *dels ock* att de vid reglementet såsom bilagor A och B fogade förteckningarna skola erhålla den ändrade lydelse, som bilagor vid denna kungörelse utvisa.

2 §.

3 mom. I detta reglemente meddelade bestämmelser skola, i den mån krigsavlöningsreglementet vinner tillämpning, tillämpas allenast i den omfattning annat ej följer av vad i sistnämnda reglemente stadgas.

7 §.

2 mom. För följande — — — lönegraderna angivas:

B. Ordinarie beställningar, som avses i militära avlöningsreglementet.

Löneplan	Lönegrad	Tjänstepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Tjänstepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Tjänstepensionsavdrag kronor
Ob	1	516	3	561	5	612
	2	528		606		

D. Extra ordinarie befattningar.

Löneplan	Lönegrad	Tjänstepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Tjänstepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Tjänstepensionsavdrag kronor
Oc	1	78	4	45	7	51
UEo	1	90				
Ek	1	45				

För tjänsteman — — — 474 kronor.

För extra — — — ordinarie tjänstemän.

8 §.

4 mom. Befinnes i — — — entlediga honom.

Tjänsteman, som genom lagakraftägande dom befunnits skyldig till förfarande, varå avsättning kunnat följa, men som jämlikt 5 kap. 5 § strafflagen förklarats fri från ansvar, må av Kungl. Maj:t, jämväl i annat fall än i nästföregående stycke sägs, förklaras skyldig att avgå samt entledigas.

9 §.

2 mom. För följande befattningar inträder pensionsåldern vid den i 4 mom. angivna tid efter det befattningshavaren uppnått nedan angivna levnadsålder:

D. Extra ordinarie befattningar.

Löneplan	Lönegrad	Levnadsår
Oc	1	50
UEo	1	50
Ek	1—8	60

För här — — — 65 år.

För extra — — — ordinarie tjänstemän.

För innehavare — — — fogade pensionsåldersförteckningen.

För ovan avsedda icke-ordinarie befattningar äger Kungl. Maj:t, med avvikelse från vad i detta moment i övrigt stadgats, fastställa särskild pensionsålder.

3 mom. För andra befattningar än som avses i 2 mom. inträder pensionsåldern vid den i 4 mom. angivna tid efter det befattningshavaren uppnått följande levnadsålder:

för ordinarie tjänsteman, ... 65 år,

» icke-ordinarie anställningshavare: den levnadsålder, som av Kungl. Maj:t fastställts.

16 §.

2 mom. För följande — — — lönegraderna angivas:

D. Extra ordinarie befattningar.

Löneplan	Lönegrad	Tjänstepensionsunderlag kronor	Lönegrad	Tjänstepensionsunderlag kronor	Lönegrad	Tjänstepensionsunderlag kronor
Oc	1	2,400				
UEo	1	2,604				
Ek	1	1,500	4	1,500	7	1,680

För tjänsteman — — — 8,016 kronor.
För extra — — — ordinarie tjänstemän.

24 §.

1 mom. Ordinarie tjänsteman — — — sistnämnda lagrum.
Innehavare av — — — uttryckt önskan.

I denna paragraf avsedd tjänsteman, vars förordnande efter det han uppnått en levnadsålder av 60 år på grund av därom av honom uttryckt önskan upphäves innan tjänsten av honom innehafts 12 år i oavbruten följd, må kunna av Kungl. Maj:t medgivas rätt att komma i åtnjutande av förordnandepension därest avgången finnes icke vara stridande mot statens intressen och under förutsättning tillika

a) att han samtidigt med frånträdande av anställning, som avses i 12 §, tillträdde och därefter i oavbruten följd innehaft befattning av det slag, varom i denna paragraf är fråga; samt

b) att han vid frånträdandet av nämnda anställning kunde tillgodoräkna sig så stort antal tjänstår att detta utökat med den tid han innehaft befattning av det slag, varom i denna paragraf är fråga, uppgår till minst 30 år.

Bestämmelserna i nästföregående stycke skola äga tillämpning även i fall, då förnyat förordnande icke meddelas på grund av att tjänstemannen där-om uttryckt önskan.

Vad i — — — paragraf avses.

4 mom. Tjänstepensionsunderlagen för — — — följande belopp:

C. Ordinarie beställningar, tillhörande någon av löneplanerna Ob eller Cb militära avlöningsreglementet:

beställning, tillhörande lönegraden Ob 5: 10,200 kronor,

beställning, tillhörande lönegraden Ob 4: 10,080 kronor,

beställning, tillhörande lönegraden Cb 2: 8,520 kronor.

31 §.

Fjärde huvudtiteln.

Armén, marinen och flygvapnet.

2. Beställningshavare som — — — vid försvarsväsendet.

Annan icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet än fänrik eller extra ordinarie underofficer må, oavsett stadgandena i 17 §, såsom tjänstår tillgodoräknas två tredjedelar av den tid, under vilken han efter fyllda 21 år innehaft med tjänstepensionsrätt icke förenad fast anställning såsom manskap vid försvarsväsendet.

Vid tjänstårsberäkning — — — till efterrättelse.

3. Ordinarie beställningshavare, som är att hänföra till militär eller civilmilitär personal, är efter avgång från tjänsten med ålders- eller förtidspen-

sion eller med förordnandepension i andra fall än i 24 § 1 mom. första stycket b) avses pliktig att inträda i vederbörlig reserv och kvarstå i reserven intill fyllda 70 år, om han innehaft beställning, för vilken gäller en pensionsålder av 65 år, eller beställning tillhörande lönegraden Ob 5, Ob 4 eller Cb 2, och i annat fall intill fyllda 65 år, med skyldighet att tjänstgöra i krig och då värnpliktiga eljest tagas i anspråk för rikets försvar eller säkerhet ävensom vid sådan övning eller större rustning, som till utrönande av arméns, marinens eller flygvapnets krigsberedskap eller för utbildning av äldre årsklasser eller eljest kan bliva särskilt anbefalld.

Erhåller pensionstagare — — — anställningen upphör.

Har pensionstagare — — — främmande tjänst.

Där tjänstepension — — — två tredjedelar.

34 §.

2 mom. Länsveterinärer.

För befattning såsom länsveterinär skola tillämpas det tjänstepensionsavdrag och det tjänstepensionsunderlag, som enligt 7 § 2 mom. och 16 § 2 mom. gälla för lönegraden A 26.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1942.

Pensionsåldersförteckning tillhörande allmänna tjänstepensionsreglementet.

För innehavare av följande ordinarie befattningar inträder pensionsåldern vid den i 9 § 4 mom. respektive 33 § 2 punkten angivna tid efter det befattningshavaren uppnått nedan angivna levnadsålder.¹

Verk och befattningar	Levnadsålder, år	Verk och befattningar	Levnadsålder, år
A. Civila befattningshavare i allmänhet.		B. Allmänna civilförvaltningen.	
Eldare av 2:a klass	63	Andra huvudtiteln.	
Expeditionsvakt (expeditionsvakt, tillika portvakt; vaktmästare; expeditionsvakt, tillika eldare, på övergångsstat).....	63	<i>Fångvårdsanstalterna.</i>	
Museivakt	63	Yrkesmästare av 2:a klass	63
Eldare av 1:a klass	63	Överkonstapel	63
Förste expeditionsvakt [förste vaktmästare; vaktmästare; vaktmästare och maskinist; vaktmästare, tillika automobilförare (chaufför); vaktmästare, tillika portvakt, maskinist och planteringsvakt; vaktmästare, tillika preparator; vaktmästare, tillika trädgårdsskötare; laboratorievaktmästare; universitetsvaktmästare på övergångsstat].....	63	Uppsyningsman av 2:a klass	63
Förste museivakt	63	Yrkesmästare av 1:a klass	63
Värmeledningsskötare, tillika reparator, av 2:a klass	63	Lärare i yrkesämne	63
Värmeledningsskötare, tillika reparator, av 1:a klass	63	Uppsyningsman av 1:a klass	63
Maskinist av 3:e klass	63	<i>Statens uppfostringsanstalt å Bona.</i>	
Kameraltjänstgörande	63	Förste förman	63
Maskinist av 2:a klass	63	Uppsyningsman	63
Kontorist	63	Tredje huvudtiteln.	
Maskinist av 1:a klass	63	<i>Utrikesdepartementet.</i>	
Förste kontorist	63	Kanslist	63
Kansliskrivare	63	Fjärde huvudtiteln.	
		<i>Försvarsstaben.</i>	
		Maskinist	63
		<i>Arméförvaltningen.</i>	
		Förrådsförman	63
		<i>Garnisonssjukhusen.</i>	
		Sjuksköterska	55
		<i>Marinförvaltningen.</i>	
		Andre kemist på övergångsstat	63
		Kemist	63

¹ För å övergångsstat uppförd befattning med samma tjänstebestämmelse, som anges i pensionsåldersförteckningen, gäller i förteckningen för vederbörande befattning upptagen pensionsålder.

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
<i>Sjökarteverket.</i>		<i>Medicinalstyrelsen.</i>	
Gravör	63	Byråinspektör	63
Ritare	63	<i>Statens bakteriologiska laboratorium.</i>	
Förste gravör	63	Laboratoriebiträde	63
Förste ritare	63	Stallförman	63
Femte huvudtiteln.		Preparator	63
<i>Yrkesinspektionen.</i>		Förste laboratoriebiträde	63
Yrkesunderinspektör	63	<i>Statens sinnessjukhus.</i>	
Yrkesinspektrisassistent	63	Kontorspersonal:	
Assistent	63	Kassör	63
Distriktsingenjör	63	Sjukvårdspersonal:	
Förste distriktsingenjör	63	Sköterska	55
Yrkesinspektris	63	Översköterska	55
Skogs- och flottledsinspektör	63	Förestånderska av 2:a klass	55
Yrkesinspektör	63	Förestånderska av 1:a klass	55
<i>Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes.</i>		Uppsyningsman av 1:a klass	60
Förste förman	63	Ekonomipersonal:	
Yrkesmästare av 2:a klass	63	Maskinmästare av 2:a klass	63
Uppsyningsman	63	Maskinmästare av 1:a klass	63
Trädgårdsmästare	63	<i>Statens uppfostringsanstalt för sinnes- slöa gossar.</i>	
<i>Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes.</i>		Lärlarinna	60
Sjuksköterska på övergångsstat	55	Lärare	60
Assistent av 4:e klass på övergångs- stat	63	<i>Statens uppfostringsanstalt för sinnes- slöa flickor.</i>	
<i>Statens alkoholistanstalt å Venngarn.</i>		Lärlarinna i kvinnlig slöjd	60
Förste förman	63	Föreståndarinna	60
<i>Statens alkoholistanstalt å Haknäs.</i>		<i>Statens anstalt för fallandesjuka.</i>	
Assistent av 4:e klass	63	Kontorspersonal:	
<i>Statens skyddshem.</i>		Kassör	63
Avdelningssköterska	55	Sjukvårdspersonal:	
Lärlarinna i hushållsgöromål	60	Sköterska	55
Lärlarinna i kvinnlig slöjd	60	Översköterska	55
Avdelningsföreståndarinna	60	Förestånderska av 2:a klass	55
Folkskollärlarinna	60	Förestånderska av 1:a klass	55
Assistent	60	<i>Landsfiskalerna.</i>	
Folkskollärare	60	Landsfiskal	63
Föreståndarinna	60	Sjätte huvudtiteln.	
Avdelningsföreståndare, tillika lärare .	60	<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.</i>	
Avdelningsföreståndare, tillika redogö- rare	60	Järnvägsinspektör	63
		Luftfartsinspektör	63
		Väginnspektör	63

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
Byråchef och broinspektör	63		
Byråchef och vägtrafikinspektör	63		
<i>Vägorganisationen i länen.</i>			
Vägingenjör	63		
Sjunde huvudtiteln.			
<i>Statistiska centralbyrån.</i>			
Biblioteksassistent	63		
<i>Generaltullstyrelsen.</i>			
Förrådsförman	63		
<i>Tullstaten.</i>			
Lokaltullförvaltningen:			
Tullvakt	63		
Tillsyningsman på övergångsstat	63		
Tulluppsyningsman	63		
Tullkontorist	63		
Tullöveruppsyningsman	63		
Åttonde huvudtiteln.			
<i>Livrustkammaren.</i>			
Livrustmästare	63		
Äldfru	63		
<i>Naturhistoriska riksmuseet.</i>			
Maskinist på övergångsstat	63		
Preparator	63		
Uppsyningsman	63		
<i>Domkapitlen och stiftsnämnderna.</i>			
Skoglig personal hos stiftsnämnderna:			
Stiftsjägmästare	63		
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitets- akademien.</i>			
Statens historiska museum m. m.:			
Preparator	63		
<i>Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan.</i>			
Portvakt	63		
<i>Musikaliska akademien med musik- högskolan.</i>			
Portvakt, tillika eldare	63		
		<i>Uppsala universitet.</i>	
		Biblioteket:	
		Maskinist	63
		Vetenskapliga institutioner och inrättningar, tillhörande medicinska och filosofiska fakulteterna:	
		Trädgårdsmedhjälpare	63
		Underträdgårdsmästare	63
		Maskinist	63
		Instrumentmakare	63
		Preparator	63
		Kansliet:	
		Portvakt	63
		<i>Lunds universitet.</i>	
		Vetenskapliga institutioner och inrättningar, tillhörande medicinska och filosofiska fakulteterna:	
		Trädgårdsmedhjälpare	63
		Underträdgårdsmästare	63
		Preparator	63
		<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet.</i>	
		Vetenskapliga institutioner och inrättningar:	
		Preparator	63
		<i>Tandläkarinstitutet.</i>	
		Reparatör	63
		<i>Karolinska sjukhuset.</i>	
		Sjukvårdspersonal:	
		Barnmörska	55
		Sjuksköterska	55
		Ekonomipersonal:	
		Reparatör	63
		Trädgårdsmästare	63
		Maskinmästare	63
		Administrations- och kontorspersonal:	
		Kassör	63
		<i>Serafimerlasarettet.</i>	
		Sjukvårdspersonal:	
		Sjuksköterska	55
		Ekonomipersonal:	
		Reparatör	63
		Snickare	63
		Trädgårdsmästare	63
		Maskinist på övergångsstat	63

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
Maskinmästare av 2:a klass	63	<i>Döfstumskolorna.</i>	
Maskinmästare på övergångsstat ..	63	Sjuksköterska	55
Administrations- och kontorspersonal:		Maskinist på övergångsstat	63
Kassör	63	Kvinnlig lärare i kunskapsämne	60
<i>Tekniska högskolan i Stockholm.</i>		Övriga lärare	63
Reparatör	63	<i>Statens biografbyrå.</i>	
Maskinist	63	Maskinist	63
Verkmästare	63	Kassör	63
<i>Chalmers tekniska högskola.</i>		<i>Gymnastiska centralinstitutet.</i>	
Eldare, tillika gårdskarl	63	Lärlarinna i fysisk fostran	60
Maskinist	63	Lärare i fysisk fostran	60
<i>Högre lärarinneseminariet.</i>		Nionde huvudtiteln.	
Lärarinneseminariet:		<i>Lantbruksstyrelsen.</i>	
Lärare i gymnastik med lek och		Kassör	63
idrott	63	<i>Statens värtsskyddsanstalt.</i>	
Lärare i musik	63	Maskinist och vaktmästare	63
Övningsskollärare	63	<i>Lantbrukshögskolan.</i>	
<i>De allmänna läroverken.</i>		Trädgårdsmästare	63
Lärare i gymnastik med lek och idrott	63	<i>Flyinge hingstdepå och stuteri.</i>	
Lärare i musik	63	Beridare	60
<i>Folkskoleseminarierna.</i>		<i>Strömsholms hingstdepå.</i>	
Övningsskollärare	63	Beridare	60
Lärare i gymnastik med lek och idrott	63	<i>Veterinärhögskolan.</i>	
Lärare i musik	63	Port- och telefonvakt	63
<i>Smdskoleseminarierna.</i>		Djurskötare	63
Ämneslärare på övergångsstat	60	Förste djurskötare	63
Övningsskollärare	63	Fodermarsk	63
Lärare i gymnastik med lek och idrott	63	Ladugårdsförman	63
Lärare i musik	63	Maskinist på övergångsstat	63
<i>Läroanstalterna för blinda.</i>		Verkmästare	63
Sjuksköterska	55	<i>Statens veterinärbakteriologiska anstalt.</i>	
Maskinist på övergångsstat	63	Stallförman	63
Kvinnlig lärare i kunskapsämne	60	<i>Statens centrala frökontrollanstalt.</i>	
Övriga lärare	63	Laboratoriebiträde	63
<i>Vårdanstalten för blinda med</i>		<i>Skogshögskolan.</i>	
<i>komplicerat lyte.</i>		Port- och planteringsvakt	63
Översköterska	55	Trädgårdsmästare och preparator . . .	63
Lärlarinna i slöjd	60		
Lärlarinna i kunskapsämne	60		

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
<i>Statens skogsförsöksanstalt.</i>		C. Statens affärsdrivande verk.	
Laboratoriebiträde	63	Postverket.	
<i>Lantmäteristyrelsen.</i>		Förrådsförman	63
Arkivbiträde	63	Stationsmästare av klass 9	63
<i>Rikets allmänna kartverk.</i>		Stationsmästare av klass 8	63
Flygfotograf	63	Bokbinderiförman	63
Gravör	63	Tryckeriförman	63
Förste gravör	63	Expeditionsförman	63
<i>Lappfogdarna.</i>		Kupémästare	63
Lappfogde	60	Postexpeditör	63
Tionde huvudtiteln.		Transportförman	63
<i>Sveriges geologiska undersökning.</i>		Förrådsmästare	63
Preparator	63	Förste expeditionsförman	63
<i>Statens provningsanstalt.</i>		Förste kupémästare	63
Förste laboratoriebiträde	63	Förste postexpeditör	63
Verkmästare	63	Stationsmästare av klass 7	63
<i>Statens hantverksinstitut.</i>		Transportmästare	63
Portvakt, tillika eldare	63	Telegrafverket.	
Verkmästare	63	Lokaltelefonist	55
<i>Lotsstyrelsen.</i>		Landstelefonist	55
Registrator	63	Stationsbiträde	63
Verkmästare	63	Förste stationsbiträde	63
Fyringenjör	63	Rikstelefonist	55
<i>Lots- och fyrstaten.</i>		Förrådsförman	63
Distriktsbefäl och personal å distrikts- expeditionerna:		Inkasserare på övergångsstat	63
Distriktsfyrmästare	63	Kassör	63
Lotspersonal:		Stationsförman	63
Överlots	63	Utlandstelefonist	55
Fyrförman:		Telegrafexpeditör	63
Fyrmästare å 2:a klass fyr	63	Förrådsmästare	63
Fyrmästare å 1:a klass fyr	63	Förste kassör	63
Personal å tjänstefartyg:		Förste telegrafexpeditör	63
Befälhavare	63	Förste vaktföreståndare	63
<i>Patent- och registreringsverket.</i>		Verkstadsförman	63
Förrådsförman	63	Förste radiotelegrafist	60
		Stationsmästare	63
		Ritare	63
		Verkmästare	63
		Linjemästare	63
		Statens järnvägar.	
		Portvakt	63
		Förrådsförman	63
		Förste portvakt	63
		Stallförman	63
		Trädgårdsmästare	63
		Vagnförman	63

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
Förrådsmästare	63	Kapten vid fortifikationskåren	55
Förste kansliskrivare	63	Kapten vid intendenturkåren	55
Förste trädgårdsmästare	63	Sergeant vid fortifikationskåren	55
Stationsmästare av klass 7	63	Fanjunkare vid fortifikationskåren ..	55
Vagnmästare i lönegrad A 12	63	Poliskonstapel	55
Verkstadsförman	63	Polisöverkonstapel	55
Stationsmästare av klass 6	63	Poliskommissarie	60
Ledningsmästare	63	Bataljonsveterinär	60
Ritare	63	Bataljonsläkare	60
Stationsmästare av klass 5	63	Regementsveterinär	60
Överbanmästare	63	Regementsläkare, annan än sjukhus- läkare	60
Statens vattenfallsverk.		Fältveterinär	60
Förrådsförman	63	Fältläkare	60
Muddermästare på övergångsstat	63	Överfältläkaren	60
Slussmästare	63	Överfältveterinären	60
Befälhavare å bogserbåt	63		
Förrådsmästare	63	2. Marinen.	
Förste kansliskrivare	63	Löjtnant vid marinintendenturkåren	55
Förste maskinist	63	Musikdirektör	55
Kassör	63	Kapten vid marinintendenturkåren ..	55
Trädgårdsmästare	63	Kommendörkapten av 2. graden vid marinintendenturkåren	60
Verkmästare	63	Kommendörkapten av 1. graden vid marinintendenturkåren	60
Byggmästare	63	Marinöverintendenten	65
Linjemästare i lönegrad A 14	63	Underofficer av 2. graden	55
Maskinmästare	63	Flaggunderofficer	55
Mätaretekniker	63	Polisöverkonstapel, tillika poliskom- missarie	60
Ritare	63	Mariningenjör av 2. graden	60
Stationsmästare	63	Marinläkare av 1. graden, annan än sjukhusläkare	60
Övermontör	63	Mariningenjör av 1. graden	60
Driftverkmästare	63	Specialingenjör av 3. graden	60
Domänverket.		Förste mariningenjör	60
Biträdande jägmästare	60	Specialingenjör av 2. graden	60
Skogstaxator	63	Marindirektör av 2. graden	60
Dikningsledare	63	Specialingenjör av 1. graden	60
Jägmästare	63	Marindirektör av 1. graden	60
Skogsskoleföreståndare	63		
Byrådirektör	63	3. Flygvapnet.	
Överjägmästare	63	Musikdirektör	55
		Kapten i intendenturbefattning	55
D. Försvarsväsendet.		Major i intendenturbefattning	60
1. Armén.		Överstelöjtnant i intendenturbefatt- ning	60
Löjtnant vid intendenturkåren	55		
Musikdirektör	55		
Kapten vid fälttygkåren	55		

¹ För jägmästare, som tjänstgör i domänstyrelsen: 65 år.

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
Chefen för krigsflygskolan	55	Flygingenjör av 2. graden	60
Chef för flygflottilj	55	Förste flygläkare	60
Verkmästare av 2. klassen	60	Flygingenjör av 1. graden	60
Verkmästare av 1. klassen	60	Flygdirektör av 2. graden	60
Flygläkare av 1. graden	60	Flygöverläkaren	60
Flygingenjör av 3. graden	60	Flygdirektör av 1. graden	60

Bilaga B.

Tjänståldersförteckning tillhörande allmänna tjänstepensionsreglementet.

För följande ordinarie befattningar skall det i 18 och 25 §§ avsedda, för hel pension erforderliga antalet tjänstår utgöra 25.

Verk och befattningar	Verk och befattningar
<p>A. Allmänna civilförvaltningen.</p> <p>Andra huvudtiteln.</p> <p><i>Statens uppfostringsanstalt å Bona.</i> Lantbruksinspektör, tillika avdelningsföreståndare</p> <p>Fjärde huvudtiteln.</p> <p><i>Försvarsstaben.</i> Föreståndare för fotografiska centrallaboratoriet på övergångsstat</p> <p><i>Försvarsväsendets kemiska anstalt.</i> Professor</p> <p><i>Garnisonssjukhusen.</i> Sjuksköterska</p> <p>Femte huvudtiteln.</p> <p><i>Yrkesinspektionen.</i> Yrkesunderinspektör</p> <p><i>Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes.</i> Lantbruksinspektör</p> <p><i>Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes.</i> Sjuksköterska på övergångsstat</p> <p><i>Statens alkoholistanstalt å Venngarn.</i> Lantbruksinspektör</p> <p><i>Statens skyddshem.</i> Avdelningssköterska</p>	<p><i>Provinsiälläkarstaten.</i> Provinsiälläkare Förste provinsiälläkare</p> <p><i>Statens sinnessjukhus.</i> Sjukvårdspersonal: Sköterska Översköterska Förestånderska av 2:a klass Förestånderska av 1:a klass</p> <p><i>Statens anstalt för fallandesjuka.</i> Sjukvårdspersonal: Sköterska Översköterska Förestånderska av 2:a klass Förestånderska av 1:a klass</p> <p><i>Barnmorskeläroanstalterna.</i> Överlärare</p> <p>Åttonde huvudtiteln.</p> <p><i>Naturhistoriska riksmuseet.</i> Professor och avdelningsföreståndare</p> <p><i>Statens etnografiska museum.</i> Professor och föreståndare</p> <p><i>Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan.</i> Föreståndare för skolan för grafisk konst, tillika lärare i grafisk konst Föreståndare för institutet för materialkunskap, tillika lärare i materialkunskap</p>

Verk och befattningar	Verk och befattningar
<p>Professor, tillsatt medelst fullmakt Professor, tillsatt medelst förordnande för begränsad anställningstid</p> <p><i>Musikaliska akademien med musikhögskolan.</i> Lärare Sekreterare</p> <p><i>Uppsala universitet.</i> Fogde Observator Lärare i medicinsk radiologi Laborator Prosektor Professor</p> <p><i>Lunds universitet.</i> Föreståndare för den zoologiska institutio- nens entomologiska avdelning Observator Lärare i medicinsk radiologi Professor</p> <p><i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet.</i> Laborator Prosektor Professor</p> <p><i>Tandläkarinstitutet.</i> Lärare</p> <p><i>Karolinska sjukhuset.</i> Sjukvårdspersonal: Barnmorska Sjuksköterska</p> <p><i>Serafimerlasarettet.</i> Sjukvårdspersonal: Sjuksköterska</p> <p><i>Farmaceutiska institutet.</i> Professor</p> <p><i>Tekniska högskolan i Stockholm.</i> Professor</p> <p><i>Chalmers tekniska högskola.</i> Professor</p> <p><i>Läroanstalterna för blinda.</i> Sjuksköterska</p> <p><i>Vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte.</i> Översköterska</p>	<p><i>Dövstumskolorna.</i> Sjuksköterska</p> <p><i>Gymnastiska centralinstitutet.</i> Lärarinna i fysisk fostran Lärare i fysisk fostran Professor i kroppsövningarnas fysiologi och hygien</p> <p>Nionde huvudtiteln. <i>Statskonsulenterna.</i> Statskonsulent i boskapsskötsel Statskonsulent i får- och getskötsel Statskonsulent i svinskötsel Statskonsulent i mejerihushållning på över- gångsstat</p> <p><i>Statens växtskyddsanstalt.</i> Avdelningsföreståndare</p> <p><i>Lantbrukshögskolan.</i> Professor</p> <p><i>Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårds- institut.</i> Professor</p> <p><i>Veterinärhögskolan.</i> Professor</p> <p><i>Statens centrala frökontrollanstalt.</i> Föreståndare</p> <p><i>Skogshögskolan.</i> Lektor på övergångsstat Professor</p> <p><i>Statens skogsforsöksanstalt.</i> Avdelningsföreståndare</p> <p><i>Lappfogdarna.</i> Lappfogde</p> <p>Tionde huvudtiteln. <i>Bergsstaten.</i> Gruvingenjör Bergmästare</p> <p><i>Sprängämnesinspektionen.</i> Sprängämnesinspektör</p>

Verk och befattningar	Verk och befattningar
<p><i>Statens elektriska inspektion.</i> Assistent Statsinspektör över elektriska starkströmsanläggningar</p> <p><i>Fartygsinspektionen.</i> Andre fartygsinspektör Förste fartygsinspektör</p> <p>B. Statens affärsdrivande verk.</p> <p>Telegrafverket. Lokaltelefonist Landtelefonist Rikstelefonist Utlandstelefonist</p> <p>C. Försvarsväsendet.</p> <p>1. Armén. Fänrik Löjtnant, annan än vid intendenturkåren Kapten, annan än vid fälttygkåren, fortifikationskåren och intendenturkåren Ryttmästare Sergeant, annan än vid fortifikationskåren Musiksergeant Fanjunkare, annan än vid fortifikationskåren Styckjunkare Musikfanjunkare Musikstyckjunkare Poliskonstapel Polisöverkonstapel Bataljonsläkare</p>	<p>Regementsläkare Fältläkare Överfältläkaren</p> <p>2. Marinen. Fänrik, annan än vid marinintendenturkåren Löjtnant, annan än vid marinintendenturkåren Kapten, annan än vid marinintendenturkåren Flaggkorpral Mariningenjör av 2. graden Marinläkare av 1. graden Mariningenjör av 1. graden Specialingenjör av 3. graden Förste mariningenjör Specialingenjör av 2. graden Marindirektör av 2. graden Specialingenjör av 1. graden Förste marinläkare Marindirektör av 1. graden</p> <p>3. Flygvapnet. Fänrik Löjtnant Kapten, annan än i intendenturbefattning Sergeant Fanjunkare Flygläkare av 1. graden Flygingenjör av 3. graden Flygingenjör av 2. graden Förste flygläkare Flygingenjör av 1. graden Flygdirektör av 2. graden Flygöverläkaren Flygdirektör av 1. graden</p>

Förslag

till

kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009).

Härigenom förordnas, att 6 § 2 mom., 11 § 2 mom., 15 § 2 mom. samt 22 § 2 mom. allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 skola hava ändrad lydelse samt att till 1 § nämnda reglemente skall fogas ett nytt moment, betecknat 4 mom., allt på sätt av det följande framgår.

1 §.

4 mom. I detta reglemente meddelade bestämmelser skola, i den mån krigsavlöningsreglementet vinner tillämpning, tillämpas allenast i den omfattning annat ej följer av vad i sistnämnda reglemente stadgas.

6 §.

2 mom. För följande — — — lönegraderna angivas:

B. Ordinarie beställningar, som avses i militära avlöningsreglementet.

Löneplan	Lönegrad	Familjepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Familjepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Familjepensionsavdrag kronor
Ob	1	474	3	576	5	627
	2	504	4	618		

D. Extra ordinarie befattningar.

Löneplan	Lönegrad	Familjepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Familjepensionsavdrag kronor	Lönegrad	Familjepensionsavdrag kronor
Oc	1	102				
UEo	1	117				
Ek	1	69	4	69	7	69

För tjänsteman — — — 411 kronor.

För extra — — — ordinarie tjänstemän.

11 §.

2 mom. För följande — — — lönegraderna angivas:

D. Extra ordinarie befattningar.

Löneplan	Lönegrad	Familjepensionsunderlag kronor	Lönegrad	Familjepensionsunderlag kronor	Lönegrad	Familjepensionsunderlag kronor
Oc	1	1,032				
UEo	1	1,116				
Ek	1	792	4	792	7	792

För tjänsteman — — — 2,928 kronor.

För extra — — — ordinarie tjänstemän.

15 §.

2 mom. Familjepensionsunderlagen för — — — följande belopp:

C. Ordinarie beställningar, tillhörande någon av löneplanerna Ob eller Cb militära avlösningsreglementet:

beställning, tillhörande lönegraden Ob 5: 3,780 kronor,

beställning, tillhörande lönegraden Ob 4: 3,732 kronor,

beställning, tillhörande lönegraden Cb 2: 3,132 kronor.

22 §.

2 mom. Läsveterinärer.

För befattning såsom läsveterinär skola tillämpas det familjepensionsavdrag och det familjepensionsunderlag, som enligt 6 § 2 mom. och 11 § 2 mom. gälla för lönegraden A 26.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1942.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 maj
1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, förslag till vissa ändringar i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena. Departementschefen anför:

1. Undantagsföreskrift för personal, underkastad krigsavlöningsreglementet.

Enligt 1 § krigsavlöningsreglementet skola, i den mån nämnda reglemente vinner tillämpning, i fredstid gällande avlönings- och pensionsbestämmelser för militär och civilmilitär personal tillämpas allenast i den utsträckning reglementet stadgar. Det synes lämpligt, att en häremot svarande föreskrift införes i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena. På grund härav bör ändring vidtagas i 2 § allmänna tjänstepensionsreglementet och 1 § allmänna familjepensionsreglementet.

2. Överbefälhavarens pensionsställning m. m.

I samband med framläggande denna dag av förslag till bland annat vissa ändringar i militära avlöningsreglementet förordar jag, att den i nämnda reglemente intagna löneplanen Ob utbygges med en lönegrad, lönegraden Ob 5, med en årslön av 24,000 kronor. Den nya lönegraden är avsedd för överbefälhavaren, vilken förutsatts skola tillsättas medelst förordnande på viss tid.

Angående pensionsförhållandena för överbefälhavaren har *statskontoret* i utlåtande den 27 mars 1942 över en inom finansdepartementet upprättad promemoria anfört följande:

Vad angår storleken av de pensionsunderlag och pensionsavdrag, som böra ifrågakomma för beställningen såsom överbefälhavare i lönegraden Ob 5, vill statskontoret erinra, att för de förordnandetjänstemän, som för närvarande finnas upptagna å personalstater inom försvarsväsendet, nämligen tjänstemän i lönegraderna Ob 4 och Cb 2, vilkas löner till beloppet över-

ensstämma med lönerna för civila förordnandetjänstemän i respektive lönegraderna C 13 och C 9, fastställts pensionsunderlag och pensionsavdrag till belopp, som motsvara de för sistnämnda befattningshavare gällande. I överensstämmelse härmed torde för överbefälhavaren, vilkens lön skulle komma att överensstämma med den som gäller för förordnandetjänsteman i lönegraden C 14 (24,000 kronor), böra fastställas samma pensionsunderlag och pensionsavdrag som för denne senare befattningshavare eller i tjänstepensionshänseende respektive 10,200 kronor och 612 kronor samt i familjepensionshänseende respektive 3,780 kronor och 627 kronor.

I övrigt torde den föreslagna nya förordnandetjänsten endast påkalla en ändring av bestämmelserna i 31 § 3 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet såtillvida, att skyldighet att kvarstå i reserven intill 70 år föreskrives jämväl för den, som avgått med ålders- eller förtidspension från denna beställning.

I enlighet med vad statskontoret ifrågasatt, torde förslag böra föreläggas riksdagen om vissa ändringar i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena. Ändringarna avse 7 § 2 mom., 24 § 4 mom. och 31 § 3 punkten allmänna tjänstepensionsreglementet samt 6 § 2 mom. och 15 § 2 mom. allmänna familjepensionsreglementet.

I samband härmed böra ytterligare ändringar vidtagas i 31 § 3 punkten allmänna tjänstepensionsreglementet. I punkten torde sålunda uttryckligen böra angivas, att den äger tillämpning även å den, som avgått med förordnandepension i andra fall än som avses i 24 § 1 mom. första stycket b) nämnda reglemente. Därjämte böra vissa jämkningar av formell natur företagas på grund av bestämmelserna i nya värnpliktslagen.

3. Extra ordinarie underofficers pensionsställning m. m.

I samband med framläggande denna dag av förslag till bland annat vissa ändringar i militära avlöningsreglementet förordar jag, att i nämnda reglemente intages en ny löneplan, betecknad UEO och avsedd för extra ordinarie underofficerare. Den nya löneplanen skall enligt mitt förslag omfatta tre löneklasser, av vilka begynnelselöneklassen ligger en löneklass under begynnelselöneklassen för ordinarie sergeant. Med hänsyn härtill böra bestämmelser om pensionsålder, pensionsunderlag och pensionsavdrag för extra ordinarie underofficerare intagas i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena.

Pensionsåldern synes böra bestämmas till 50 år.

Pensionsunderlagen böra, enligt eljest tillämpade grunder, bestämmas, tjänstepensionsunderlaget till 2,604 kronor och familjepensionsunderlaget till 1,116 kronor.

Pensionsavdragen böra, jämväl enligt eljest tillämpade grunder, bestämmas, tjänstepensionsavdraget till 90 kronor och familjepensionsavdraget till 117 kronor.

Vad sålunda förordats föranleder ändringar i 7 § 2 mom., 9 § 2 mom. och 16 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet samt i 6 § 2 mom. och 11 § 2 mom. allmänna familjepensionsreglementet. 9 § 2 och 3 mom.

allmänna tjänstepensionsreglementet böra i samband härmed redaktionellt jämkas i syfte att förtydliga, att Kungl. Maj:t äger fastställa pensionsåldern för icke-ordinarie anställningshavare.

Vidare bör extra ordinarie underofficer liksom för närvarande extra ordinarie fänrik undantagas från stadgandet i 31 § 2 punkten andra stycket allmänna tjänstepensionsreglementet.

4. Utsträckt möjlighet till tvångspensionering.

Enligt 8 § 4 mom. andra stycket allmänna tjänstepensionsreglementet kan tjänsteman, som genom lagakraftägande dom befunnits skyldig till förfarande i tjänsten, vara avsättning kunnat följa, men som jämlikt 5 kap. 5 § strafflagen förklarats fri från ansvar, av Kungl. Maj:t förklaras skyldig att avgå samt entledigas. Bestämmelsen i fråga överensstämmer med det förslag till motsvarande föreskrift, som av 1938 års pensionsakkunniga framlades i betänkande den 14 mars 1941 med förslag till allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen.

I sitt över nämnda betänkande avgivna utlåtande framhöll länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län bland annat, att skäl syntes föreligga för närmare övervägande, huru borde förfaras med en tjänsteman, som visserligen icke dömts till avsättning från sin statstjänst men som genom sin brottsliga handling utom tjänsten framstode såsom olämplig att bibehållas vid statsanställning. I propositionen den 14 november 1941, nr 339, anförde jag, att jag icke vore beredd att taga ställning till den av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län sålunda framställda frågan. Sedan numera utlåtanden i ämnet avgivits av statskontoret och allmänna lönenämnden torde jag få återkomma till detta spörsmål.

Statskontoret har anförde följande:

Länsstyrelsen torde ha åsyftat att vinna en lösning av berörda spörsmål genom införande i allmänna tjänstepensionsreglementet av bestämmelser om möjlighet för Kungl. Maj:t att tvångspensionera sådan befattningshavare som visserligen icke dömdes till avsättning från sin statstjänst, men som genom sin brottsliga handling utom tjänsten syntes olämplig att bibehållas vid befattningen såsom statstjänsteman. Statskontoret kan emellertid för sin del icke förorda en anordning av denna innebörd. Med hänsyn till tjänstemännens rättsliga ställning synes det ämbetsverket icke lämpligt att vid sidan av strafflagstiftningen öppna möjlighet för Kungl. Maj:t att i administrativ ordning entlediga ordinarie befattningshavare i fall, då domstol redan ägt dylik befogenhet, ehuru denna ansett det begångna brottet icke vara av beskaffenhet att böra föranleda avsättning. Härtill kommer, att om dylika bestämmelser skulle tillskapas, det kan befaras, att dessa i viss mån komma att motverka avsikten med desamma. Helt uteslutet torde det nämligen icke vara, att domstolarna därefter skulle visa en viss obenägenhet att döma till avsättning med hänsyn till att möjlighet föreläge för ett senare entledigande av befattningshavaren i administrativ ordning.

Jämlikt 8 § 4 mom. 2 st. i det av riksdagen godkända förslaget till allmänt tjänstepensionsreglemente kan tjänsteman, som genom lagakraftägande dom

befunnits skyldig till förfarande i tjänsten, varå avsättning kunnat följa, men som jämlikt 5 kap. 5 § strafflagen förklarats fri från ansvar, av Kungl. Maj:t förklaras skyldig att avgå från tjänsten samt entledigas. Har tjänstemannen däremot begått brottslig gärning utom tjänsten, vilken jämlikt 2 kap. 18 § strafflagen kunnat föranleda avsättning, om vederbörande icke straffriförklarats, föreligger icke någon författingsenlig möjlighet att entlediga honom. Enligt statskontorets mening tala emellertid starka skäl för att jämväl i dylika fall Kungl. Maj:t må äga befogenhet att entlediga befattningshavaren och därigenom hindra, att vederbörande framdeles återinträder i tjänstgöring. Den begångna brottsliga gärningen kan nämligen ha sådan karaktär, att en fortsatt tjänstutövning efter det tjänstemannen återvunnit sin hälsa måste anses innebära allvarliga vådor för det allmänna.

Statskontoret anser därför den i 8 § 4 mom. 2 st. allmänna tjänstepensionsreglementet angivna möjligheten till tvångspensionering vid brott i tjänsten böra utvidgas att avse alla fall, då tjänsteman genom lagakraftägande dom befunnits skyldig till brottslig gärning, varå avsättning kunnat följa, men jämlikt 5 kap. 5 § strafflagen förklarats fri från ansvar.

I nu förevarande sammanhang har under hand väckts frågan om skapandet av möjligheter att tvångspensionera befattningshavare vilka — ehuru icke oförmögna till tjänstgöring — mera konstant äro behäftade med smittosam sjukdom. Enligt vad ämbetsverket erfarit läser fara för smittoöverföring praktiskt taget kunna ifrågakomma endast vid fall av tyfus eller paratyfus. Det förefaller statskontoret icke uteslutet, att i dylikt fall en sjukpensionering kan komma till stånd med stöd av 8 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet. En författningsändring synes emellertid av hänsyn härtill icke motiverad, då fall av permanent smittofara kunna förutsättas vara synnerligen sällsynta samt gällande bestämmelser om tjänstemäns förflyttningsskyldighet även torde kunna utnyttjas för att bereda vederbörande arbete, där smittorisken kan elimineras.

Allmänna lönenämnden har anslutit sig till statskontorets uppfattning.

Även jag biträder vad statskontoret anført och förordar därför att ändring vidtages i 8 § 4 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet.

5. Förtidspensionering av förordnandetjänstemän.

Enligt för statstjänstemännen gällande bestämmelser om tjänstepension är tjänsteman vid frivillig avgång före pensionsåldern i allmänhet icke berättigad till tjänstepension. I stället inträder i sådant fall rätt till tjänstelivränta.

Ett undantag från denna huvudregel utgöra bestämmelserna om rätt till förtidspension. Dessa bestämmelser, sådana de utformats i allmänna tjänstepensionsreglementet, innebära, såvitt angår tjänstemän i de högsta lönegraderna, att befattningshavare, som frivilligt avgår ur tjänst, kan, om han uppnått 60 års ålder och innehar minst 30 tjänstår, av Kungl. Maj:t medgivas rätt att vid avgången komma i åtnjutande av tjänstepension. En förutsättning härför är dock, att avgången finnes icke vara stridande mot statens intressen. Förtidspensionen fastställs enligt de grunder, som gälla för bestämmande

av ålderspension. Intill tidpunkten för pensionsålderns inträde utgår emellertid pensionen med ett på visst sätt reducerat belopp.

För ordinarie tjänstemän, tillsatta medelst förordnande för viss tid — dessa tjänstemän benämns här förordnandetjänstemän — äro särskilda bestämmelser meddelade i allmänna tjänstepensionsreglementet. Bland annat innebära dessa föreskrifter, att rätt till förtidspension icke föreligger. Någon pensionsålder är icke stadgad för förordnandetjänstemännen. Rätt till pension inträder emellertid, så snart förordnandetjänsten innehafts 12 år i oavbruten följd, även om tjänstemannen frivilligt avgår från tjänsten. Avgår tjänstemannen däremot frivilligt, innan tjänsten innehafts i 12 år i oavbruten följd, är han endast berättigad till tjänstelivränta. Med frivillig avgång jämställs härvid om tjänstemannen på grund av utav honom uttryckt önskan vid utlöpanDET av en förordnandeperiod icke erhåller förnyat förordnande. För förordnandetjänsteman synes det därför kunna sägas, att tjänstemannen vid frivillig avgång före den tid, som för honom motsvarar pensionsålderns inträde (d. v. s. då han innehaft tjänsten 12 år i en följd), icke är berättigad till tjänstepension utan endast till tjänstelivränta.

I anledning av en av överbefälhavaren över rikets försvarskrafter gjord framställning har *statskontoret* i utlåtande den 11 december 1941 upptagit till behandling frågan, om icke rätt till förtidspension skulle kunna beredas förordnandetjänsteman, som frivilligt avgår från tjänst efter det han uppnått 60 års ålder. Ämbetsverket har därvid påpekat, att förordnandetjänsteman som entledigas med stöd av 35 § regeringsformen blir berättigad till förordnandepension enligt allmänna tjänstepensionsreglementet. Då vidare möjlighet förefunnnes att anpassa tidslängden för förordnande efter i varje särskilt fall föreliggande omständigheter, ansåge statskontoret tillräckliga skäl icke föreligga att för ordnandetjänstemän införa ett särskilt institut om förtidspensionering.

På grund av vad statskontoret sålunda anført har i *en inom finansdepartementet upprättad promemoria* framhållits följande.

Om innehavare av en med pensionsrätt förenad statstjänst på grund av nedsatt arbetsförmåga befinnes för framtiden oförmögen att på tillfredsställande sätt sköta sin tjänst, är han vid avgång från tjänsten berättigad till sjukpension. Innehar tjänstemannen förtroendesyssla kan han, om Konungen prövar rikets tjänst det fordra, entledigas enligt § 35 regeringsformen och kan därvid enligt bestämmelserna i allmänna tjänstepensionsreglementet bli berättigad erhålla pension. Dessa möjligheter stå till förfogande såväl beträffande förordnandetjänstemän som andra befattningshavare.

När det gäller tjänstemän, som ej äro tillsatta medelst förordnande, kan också s. k. tvångspensionering förekomma. Sådan kan ske, då tjänstemannen befinnes urståndsatt att på tillfredsställande sätt fullgöra sina tjänsteåligganden. En förutsättning är att högst 5 år återstå till pensionsålderns inträde. Som ett komplement härtill har det ansetts skäligt att genom förtidspensioneringsinstitutet bereda dessa tjänstemän en form för pension vid frivillig förtidsavgång. Å ena sidan har härigenom utökats möjligheterna att vid avgång före pensionsåldern erhålla pension, nämligen i sådana fall då befattningshavarens arbetskapacitet visserligen nedsatts men icke i så väsentlig grad, att fullt giltiga skäl för tvångspensionering kunna anses föreligga, samt

i sådana fall, då överhuvud taget nedsatt arbetsförmåga eller bristande tjänsteduglighet icke åberopas men det likväl icke anses vara stridande mot statens intressen att förtidsavgång sker. Å andra sidan har i de fall, då tvångspensionering skulle kunna tillgripas, tillfälle beretts tjänsteman att utan en officiell oduglighetsförklaring »ställa sin plats till förfogande».

Av den förut lämnade redogörelsen framgår, att tre huvudvillkor föreligga för att förtidspensioneringsinstitutet skall kunna tillämpas. I första hand får avgången icke befinnas vara stridande mot statens intressen. Vidare får endast kortare tid återstå till dess pensionsåldern inträder för vederbörande tjänsteman. Och slutligen måste tjänstemannen en avsevärd tid ha ägnat sig åt statstjänsten.

Den sistnämnda förutsättningen medför, att frågan om förtidspensionering icke har någon aktualitet för förordnandetjänstemän, vilka icke före förordnandet innehåft statsjänst. Anses dessa olämpliga för tjänsten måste, om fråga är om förtroendesyssla, entledigande ske enligt § 35 regeringsformen. Givetvis står också, såsom statskontoret påpekat, den möjligheten öppen att avpassa tidslängden för förordnandet efter i varje särskilt fall föreliggande omständigheter.

Om åter förordnandetjänstemannen före förordnandet innehåft annan statstjänst, från vilken han skulle ha kunnat förtidspensioneras om han icke erhållit förordnandetjänsten, synes kunna ifrågasättas, om den nuvarande begränsningen av förtidspensioneringsinstitutets tillämpningsområde är rationell. Om efter det tjänstemannen uppnått 60 års ålder sådana omständigheter inträda att tjänstemannen, om han kvarstått i sin tidigare tjänst, kunnat avgå med förtidspension, kan likväl förordnandetjänstemannen avgå med pensionsrätt endast efter entledigande enligt § 35 regeringsformen. Utlöper en förordnandeperiod kan visserligen avgång ske därigenom att förordnandet icke förnyas. Men uttrycker tjänstemannen önskan att förnyat förordnande icke skall meddelas, vilket givetvis förtager eller minskar avgångens karaktär av tvångspensionering, mister tjänstemannen rätten till förordnandepension.

Om det skulle anses, att förtidspensioneringsinstitutet bör utsträckas till sådana fall, som senast berörts, torde 24 § allmänna tjänstepensionsreglementet böra kompletteras med bestämmelser av förslagsvis följande lydelse:

»I denna paragraf avsedd tjänsteman, vars förordnande efter det han uppnått en levnadsålder av 60 år på grund av därom av honom uttryckt önskan upphäves innan tjänsten av honom innehåfts 12 år i oavbruten följd, må kunna av Kungl. Maj:t medgivas rätt att komma i åtnjutande av förordnandepension, därest avgången finnes icke vara stridande mot statens intressen och under förutsättning tillika

a) att han samtidigt med frånträdande av anställning, som avses i 12 §, tillträdde och därefter i oavbruten följd innehåft befattning av det slag, varom i denna paragraf är fråga; samt

b) att han vid frånträdandet av nämnda anställning kunde tillgodoräkna sig så stort antal tjänstår att detta utökad med den tid han innehåft befattning av det slag, varom i denna paragraf är fråga, uppgår till minst 30 år.

Bestämmelserna i nästföregående stycke skola äga tillämpning även i fall, då förnyat förordnande icke meddelas på grund av att tjänstemannen därom uttryckt önskan.»

Dessa bestämmelser torde böra insättas efter andra stycket i första momentet av nämnda paragraf. De få härigenom, såsom torde vara befogat, tillämpning jämväl å cheferna för försäkringsinspektionen, bank- och fondinspektionen samt sparbanksinspektionen. Tillräcklig anledning att utsträcka förtidspensioneringsinstitutet även till tjänstemän, tillsatta medelst förordnande för begränsad anställningstid, torde icke föreligga.

Det skulle kunna ifrågasättas om icke, därest förtidspensionering av förordnandetjänstemännen möjliggöres, tvångspensioneringsbestämmelserna också borde göras tillämpliga å dem. Detta synes dock vara onödigt.

I över promemorian avgivet utlåtande har *statskontoret* förklarat sig icke vilja motsätta sig ifrågasatt utbyggnad av allmänna tjänstepensionsreglementets bestämmelser om rätt till förtidspension. De föreslagna bestämmelserna ha ej heller föranlett någon erinran från ämbetsverkets sida. I utlåtandet har emellertid framhållits, att föreskriften i 24 § 3 mom. andra stycket allmänna tjänstepensionsreglementet enligt ämbetsverkets mening innebure, att vid bestämmandet av där angiven minimipension hänsyn skulle tagas till den pension, som skulle ha ifrågakommit vid en motsvarande pensionering i tjänstemannens närmast föregående tjänsteställning, d. v. s. med tillämpning därvid av de i 21 § samma reglemente meddelade reglerna om viss avkortning av pensionen intill pensionsåldern.

Jag förordar, att på sätt ifrågasatts i den inom finansdepartementet utarbetade promemorian möjlighet till förtidspensionering beredes även förordnandetjänstemän. Erforderlig ändring torde böra vidtagas i 24 § 1 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet.

Enligt 24 § 3 mom. andra stycket allmänna tjänstepensionsreglementet skall ifråga om den som vid förordnandetjänsts tillträdande innehade annan med tjänstepensionsrätt förenad befattning iakttagas, att grundbeloppet av förordnandepensionen ej må understiga det belopp, vartill grundbeloppet av tjänstemannens pension skulle ha beräknats, om tjänstemannen intill tiden för avgången kvarstått i sin förra befattning och det för denna gällande tjänstepensionsunderlaget varit ökat med halva skillnaden mellan underlagen för de båda befattningarna. Statskontoret har framhållit att nämnda föreskrift enligt ämbetsverkets mening innebure, att vid bestämmandet av där angiven minimipension hänsyn skulle tagas till den pension, som skulle ha ifrågakommit vid en motsvarande pensionering i tjänstemannens närmast föregående tjänsteställning, d. v. s. med tillämpning därvid av de i 21 § samma reglemente meddelade reglerna om viss avkortning av pensionen intill pensionsåldern. För egen del kan jag icke biträda denna uppfattning utan anser, att ålderspensionsgrunderna böra tillämpas i här ifrågavarande fall. Någon ändring av de i allmänna tjänstepensionsreglementet intagna bestämmelserna synes emellertid icke vara påkallad, utan torde erforderliga föreskrifter kunna meddelas genom särskild tillämpningsbestämelse.

6. Pensionsunderlag m. m. för länsveterinärer.

I allmänna tjänstepensionsreglementet har för befattning som länsveterinär fastställts de pensionsavdrag och pensionsunderlag, som enligt reglementet gälla för befattning i lönegrad A 24, ehuru länsveterinärtjänst i lönehänseende för närvarande är hänförd till lönegrad A 22. Motsvarande förhållande gäller även i familjepensionshänseende.

1939 års tjänsteförteckningssakkunniga föreslogo i sitt den 21 maj 1941 avgivna betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civilförvaltningen, lönegraderna A 1—A 29 (SOU 1941: 17), med hänsyn till de erfarenheter, som vunnits efter det länsveterinärernas placering i 22 lönegraden fastställdes, och icke minst de rekryteringssvårigheter, som visat sig vara för handen, att länsveterinärerna skulle uppflyttas till 24 lönegraden, därvid de med hänsyn till praktikinkomsten borde i pensions-hänseende hänföras till 26 lönegraden. De sakkunnigas förslag i förevarande hänseende lämnades i de av vederbörande myndigheter avgivna utlåtandena över betänkandet utan erinran.

Länsveterinärbefattningarnas uppflyttning till 24 lönegraden har numera, sedan Kungl. Maj:t framlagt förslag i ämnet, beslutits av riksdagen (skrivelse 1942: 9).

I enlighet med tjänsteförteckningssakkunnigas förslag torde länsveterinärerna i pensionshänseende bära hänföras till lönegraden A 26. Härav påkallas ändring i dels 34 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet, dels ock 22 § 2 mom. allmänna familjepensionsreglementet.

7. Bilagorna till allmänna tjänstepensionsreglementet.

Bilaga A till allmänna tjänstepensionsreglementet, däri angives pensions-åldern för innehavare av vissa ordinarie befattningar, bör ändras på sätt framgår av följande redogörelse.

I anledning av till årets riksdag av Kungl. Maj:t avgivna förslag har riksdagen bifallit

a) **beträffande andra huvudtiteln:**

1) *fångvårdsanstalterna*: flyttning av en yrkesmästare av 2:a klass från lönegrad Eo 8 till värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass i lönegrad A 7, införande av uppsyningsman av 2:a klass i lönegrad A 10 samt uppsyningsman av 1:a klass och lärare i yrkesämne i lönegrad A 12 ävensom uppflyttning av två assistenter av 4:e klass från lönegrad A 12 till assistenter av 3:e klass i lönegrad A 16, och

2) *statens uppfostringsanstalt å Bona*: utbyte av eldaren i lönegrad A 5 mot eldare av 2:a klass i samma lönegrad och av maskinisten i lönegrad A 8 mot värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i samma lönegrad;

b) **beträffande femte huvudtiteln:**

1) *pensionsstyrelsen*: utbyte av värmeledningsskötaren, tillika reparatör, i lönegrad A 8 mot värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i samma lönegrad,

2) *statens alkoholistanstalt å Venngarn*: utbyte av maskinistbefattningen i lönegrad A 8 mot en tjänst som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i samma lönegrad,

3) *medicinalstyrelsen*: uppflyttning av inspektrisen över sjuksköterskeväsensdet från lönegrad A 20 till byråinspektör i lönegrad A 22, och

4) *statens bakteriologiska laboratorium*: uppflyttning av maskinisten från lönegrad A 8 till maskinist av 2:a klass i lönegrad A 9;

c) beträffande sjätte huvudtiteln:

byggnadsstyrelsen: utbyte av dels tre värmeledningsskötare, tillika reparatörer, i lönegrad A 8 mot värmeledningsskötare, tillika reparatörer, av 1:a klass i samma lönegrad och dels två maskinister i lönegrad A 10 mot maskinister av 1:a klass i samma lönegrad;

d) beträffande åttonde huvudtiteln:

1) *riksarkivet*: uppflyttning av eldaren från lönegrad A 5 till värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass i lönegrad A 7,

2) *kungl. biblioteket*: förändring av befattningen som expeditionsvakt, tillika maskinist och eldare, i lönegrad A 7 till befattning som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass i samma lönegrad,

3) *nationalmuseet*: ändring av benämningen av nio expeditionsvakter, därav en tillika gårdskar, i lönegrad A 5 till museivakter i samma lönegrad, uppflyttning av två expeditionsvakter (tekniska biträden) från lönegrad A 5 till museivakter i lönegrad A 6, ändring av benämningen av befattningarna som förste expeditionsvakt (tekniskt biträde vid handtecknings- och gravyravdelningen) och förste expeditionsvakt, tillika portvakt, i lönegrad A 7 till förste museivakter i samma lönegrad, inrättande av en befattning som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i lönegrad A 8 samt nedflyttning av två förste expeditionsvakter i lönegrad A 7 till museivakter i lönegrad A 6 och i samband därmed uppförande av nuvarande befattningshavare på övergångsstat,

4) *livrustkammaren*: förändring av de båda expeditionsvakttjänsterna i lönegrad A 5, den ena till befattning som museivakt i lönegrad A 5 och den andra till befattning som förste museivakt i lönegrad A 7,

5) *naturhistoriska riksmuseet*: nedflyttning av befattningen som maskinist i lönegrad A 10 till tjänst som maskinist av 2:a klass i lönegrad A 9 och i samband därmed uppförande av nuvarande befattningshavare på övergångsstat,

6) *vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien*: ändring av befattningen som värmeledningsskötare, tillika reparatör, i lönegrad A 8 hos riksantikvarieämbetet till befattning som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i samma lönegrad,

7) *akademien för de fria konsterna med konsthögskolan*: utbyte av befattningen som eldare i lönegrad A 7 mot befattning som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass i samma lönegrad,

8) *musikaliska akademien med musikhögskolan*: uppflyttning av portvakten från lönegrad A 1 till portvakt, tillika eldare, i lönegrad A 5,

9) *Uppsala universitet*: uppflyttning av eldaren, tillika biträdande vaktmästare, i lönegrad A 5 till eldare av 1:a klass i lönegrad A 6 och ändring av benämningen av maskinisten vid drätselverket i lönegrad A 8 till värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i samma lönegrad,

10) *Lunds universitet*: uppflyttning av eldarna i lönegrad A 5 vid biblioteket respektive räntekammaren till lönegrad A 7 under benämningen värmeledningsskötare, tillika reparatörer, av 2:a klass samt nedflyttning av universitetsvaktmästarbefattningen i lönegrad A 7 vid räntekammaren till en befattning som expeditivsvakt i lönegrad A 5 och i samband därmed uppförande av nuvarande innehavare av sålunda nedflyttad tjänst på övergångsstat,

11) *farmaceutiska institutet*: ändring av benämningen av befattningen som vaktmästare, tillika maskinist och eldare, i lönegrad A 7 till värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass i samma lönegrad,

12) *statens biografbyrå*: uppflyttning av maskinisten, tillika vaktmästare, i lönegrad A 7 till maskinist i lönegrad A 8, och

13) *gymnastiska centralinstitutet*: förändring av tjänsten som expeditivsvakt, tillika eldare, i lönegrad A 5 till extra ordinarie tjänst som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass i lönegrad Eo 7 och i samband därmed uppförande av nuvarande befattningshavare på övergångsstat;

e) **beträffande nionde huvudtiteln:**

1) *lantbrukshögskolan*: utbyte av maskinistbefattningen i lönegrad A 8 mot tjänst som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i samma lönegrad,

2) *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut*: utbyte av tjänsten som eldare i lönegrad A 5 mot en befattning som eldare av 2:a klass i samma lönegrad,

3) *veterinärhögskolan*: utbyte av dels en tjänst som sjukvårdare i lönegrad A 5 mot en befattning som djurskötare i samma lönegrad, dels två befattningar som sjukvårdare i lönegrad A 7 mot två tjänster som förste djurskötare i samma lönegrad, dels ock två befattningar som värmeledningsskötare i lönegrad Eo 6 mot tjänster som eldare av 1:a klass i lönegrad A 6 samt nedflyttning av maskinistbefattningen från lönegrad A 10 till befattning som maskinist av 2:a klass i lönegrad A 9 och i samband därmed uppförande av nuvarande innehavare av sålunda nedflyttad tjänst på övergångsstat, och

4) *rikets allmänna kartverk*: omändring av två gravörsbefattningar i lönegrad A 15 till tjänster som förste gravör i lönegrad A 17; samt

f) **beträffande tionde huvudtiteln:**

1) *statens provningsanstalt*: uppförande å ordinarie stat i lönegrad A 8 av en befattning som värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass,

2) *statens hantverksinstitut*: uppförande på ordinarie stat i lönegrad A 14 av en verkmästarebefattning, och

3) *patent- och registreringsverket*: uppflyttning av dels en expeditivsvakt

i lönegrad A 5 till förrådsförmän i lönegrad A 7, dels en befattning som eldare och maskinist i lönegrad A 7 till värmelednings-skötare, tillika reparatör, av 1:a klass i lönegrad A 8.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit dels under punkt 124 och punkt 139, fjärde huvudtiteln, uppförande på ordinarie stat i lönegrad A 7 av sjuksköterskor vid garnisonssjukhusen respektive uppflyttning av en gravör och en ritare i lönegrad A 15 vid sjökartverket till förste gravör och förste ritare i lönegrad A 17, dels ock under punkt 73, åttonde huvudtiteln, ändring av benämningen av befattningen som vaktmästare i lönegrad A 7 vid tandläkarinstitutet till tjänst som reparatör i samma lönegrad.

Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit

a) i propositionen nr 266 beträffande

1) *försvarsstaben*: uppförande å ordinarie stat i lönegrad A 7 av en eldare av 1:a klass samt i lönegrad A 12 av en maskinistbefattning; och

2) *arméförvaltningen*: uppflyttning av en expeditionsvakt i lönegrad A 5 till förrådsförmän i lönegrad A 7;

b) i propositionen nr 225 beträffande *riksförsäkringsanstalten*: uppflyttning av maskinisten från lönegrad Eo 7 till lönegrad A 8 som värmelednings-skötare, tillika reparatör, av 1:a klass;

c) i propositionen nr 194 beträffande

1) *postverket*: uteslutning av stationsmästare av klass 8 och stationsmästare av klass 7 ur lönegrad A 5 respektive A 7, införande av dels förrådsförmän och stationsmästare av klass 9 i lönegrad A 7, dels stationsmästare av klass 8 i lönegrad A 9, dels expeditionsförmän, kupémästare och transportförmän i lönegrad A 11, dels ock förste expeditionsförmän och förste kupémästare i lönegrad A 12 ävensom utbyte av stationsmästare av klass 6 i lönegrad A 12 mot stationsmästare av klass 7 i samma lönegrad,

2) *telegrafverket*: uteslutning av inkasserare i lönegrad A 7 och i samband därmed uppförande av eventuellt kvarvarande befattningshavare på övergångsstat, införande av dels utlandstelefonist i lönegrad A 8, dels verkstadsförmän i lönegrad A 12, dels ock förste radiotelegrafist och stationsmästare i lönegrad A 14 ävensom utbyte av verkstadsförmän i lönegrad A 15 mot verkförmän i samma lönegrad, och

3) *statens vattenfallsverk*: uteslutning av muddermästare i lönegrad A 10 och i samband därmed uppförande av befattningshavaren på övergångsstat, utbyte av reparationsmästare och verkstadsförmän i lönegrad A 14 mot verkförmän i samma lönegrad samt införande av dels verkförmän i lönegrad A 12, dels ock linjemästare i lönegrad A 14;

d) i propositionen nr 195 beträffande *statens järnvägar*: uteslutning av trädgårdsförmän i lönegrad A 7, utbyte i lönegrad A 12 av vagnförmän mot vagnmästare, trädgårdsförmän mot förste trädgårdsförmän och stationsmästare av klass 6 mot stationsmästare av klass 7 ävensom införande av trädgårdsförmän i lönegrad A 8 och stationsmästare av klass 6 i lönegrad A 14;

e) i propositionen nr 165 beträffande

1) *generaltullstyrelsen*: ombildande av en expeditionsvakttjänst i lönegrad A 5 till en befattning som förrådsförmän i lönegrad A 7, och

2) *tullstaten*: utslutning av tillsyningsmannattjänsterna i lönegrad A 6 och i samband därmed uppförande av vissa av befattningshavarna på övergångsstat; samt

f) i propositionen nr 288 beträffande

1) *karolinska mediko-kirurgiska institutet*: ändring av benämningen maskinist i lönegrad A 8 vid kansliet till maskinist av 2:a klass i samma lönegrad,

2) *karolinska sjukhuset*: ändring av benämningarna förste eldare, andre maskinist och förste maskinist i lönegraderna A 6, A 8 respektive A 12 till eldare av 1:a klass, maskinist av 3:e klass respektive maskinist av 1:a klass i motsvarande lönegrader, och

3) *serafimerlasarettet*: ändring av benämningen förste eldare i lönegrad A 6 till eldare av 1:a klass i samma lönegrad samt nedflyttning av dels maskinmästaren i lönegrad A 14 till maskinmästare av 2:a klass i lönegrad A 13, dels ock maskinisten i lönegrad A 10 till maskinist av 2:a klass i lönegrad A 9 och i samband därmed uppförande av innehavarna av de nedflyttade tjänsterna på övergångsstat;

g) i propositionen nr 246 beträffande

1) *läroanstalterna för blinda*: ersättande av maskinisten (vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan) i lönegrad A 10 med en maskinist av 2:a klass i lönegrad A 9 och i samband därmed uppförande av innehavaren av den nedflyttade tjänsten på övergångsstat,

2) *vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte*: uppflyttning av maskinisten i lönegrad A 8 till maskinist av 2:a klass i lönegrad A 9, och

3) *dövstumskolorna*: nedflyttning av maskinistbefattningen vid läroanstalten i Vänersborg från lönegrad A 10 till befattning som maskinist av 2:a klass i lönegrad A 9 och i samband därmed uppförande av innehavaren av den nedflyttade tjänsten på övergångsstat; samt

h) i propositionen nr 212 beträffande *domänverket*: utbyte av assistenttjänsterna i lönegrad A 20 mot befattningar som biträdande jägmästare i lönegraderna A 20 och A 22 samt uppförande på ordinarie stat i lönegrad A 24 av två dikningsledarbefattningar.

I likhet med vad fallet är med andra motsvarande eller jämförbara befattningar torde pensionsåldern för nu nämnda ordinarie tjänster böra bestämmas till 63 levnadsår, med undantag dock för *dels* befattningarna som förste radiotelegrafist och biträdande jägmästare, för vilka pensionsåldern torde böra bestämmas till 60 år, *dels ock* befattningarna som sjuksköterska vid garnisonssjukhusen och utlandstelefonist, för vilka pensionsåldern torde böra bestämmas till 55 levnadsår. För den å statens hantverksinstituts personalförteckning i lönegrad A 5 placerade befattningen som portvakt, tillika eldare, ävensom för de å gymnastiska centralinstitutets stat i lönegrad A 5

uppförda expeditionsvakterna, tillika portvakter, torde i detta sammanhang pensionsåldern böra liksom för andra motsvarande befattningar bestämmas till 63 år.

I bilagan bör jämväl, förutom vissa redaktionella ändringar av rubrikerna, uteslutas befattningarna akademivaktmästare samt ränteri- och kontorsvaktmästare, som numera erhållit andra benämningar.

Med anledning av inom försvarsväsendet pågående omorganisation torde i förevarande sammanhang följande jämkningar böra göras i bilagan.

Med hänsyn till att underofficerarna vid fortifikationskåren ha en tjänst till arten motsvarande kompaniofficerarnas vid kåren torde pensionsåldern för sergeanter och fanjunkare vid fortifikationskåren böra bestämmas till 55 år.

I utlåtande över 1938 års pensionssakkunnigas betänkande med förslag till allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen (SOU 1941: 10) har arméförvaltningen framhållit, att anledning icke föreläge att för regementsläkare, enbart avsedda för sjukhustjänstgöring, bibehålla en lägre pensionsålder än för marinens sjukhusläkare. Uti i anledning härav infordrat utlåtande har statskontoret ansett sig i princip kunna tillstyrka av arméförvaltningen förordad höjning av ifrågakvarande regementsläkares pensionsålder. I bilagan torde vidtagas den ändringen, att pensionsåldern bestämmas till 60 år för annan regementsläkare än sjukhusläkare.

För löjtnanter och kaptener vid marinintendenturkåren bör i likhet med vad som gäller för motsvarande beställningshavare vid armén pensionsåldern bestämmas till 55 år. I enlighet med vad av 1941 års försvarsutredning i betänkande med förslag till plan för organisationsarbetet inom försvarsväsendet (SOU 1942: 1) föreslagits, torde pensionsåldern för chefen för marinintendenturkåren (marinöverintendenten) böra bestämmas till 65 levnadsår.

I propositionen nr 210 har föreslagits dels införande av en musikorganisation vid flygvapnet, dels ändrad benämning av flygkrigsskolan, dels ock inrättande av en beställning som förste flygläkare i lönegrad Ca 26. I anledning härav torde pensionsåldern för musikdirektör vid flygvapnet — i analogi med vad som gäller vid övriga försvarsgrenar — böra bestämmas till 55 levnadsår, den i förteckningen upptagna beställningen »chefen för flygkrigsskolan» ändras till »chefen för krigsflygskolan» ävensom pensionsåldern för förste flygläkaren i likhet med vad som gäller för flygöverläkaren bestämmas till 60 år.

I detta sammanhang må framhållas, att förslag framlagts av 1941 års försvarsutredning och 1942 års försvarsberedning om vissa andra förändringar i fråga om pensionsåldrarna för militär personal, avseende bland annat sänkning av pensionsåldern för högre officerare. Med ställningstagande till dessa förslag har ansetts böra anstå i avbidan på ytterligare utredning.

Bilaga B till allmänna tjänstepensionsreglementet, däri angivas de ordinarie befattningar, beträffande vilka det för hel pension erforderliga antalet tjänstår utgör tjugufem, bör i vissa hänseenden ändras.

Såsom redan angivits har i årets statsverksproposition, fjärde huvudtiteln, förslagits inrättande av ordinarie sjukskötersketjänster vid garnisonssjukhusen, i anledning varav förordats 55 års pensionsålder för innehavare av dessa befattningar. Vidare har tidigare förordats att pensionsåldern skulle bestämmas för sergeanter och fanjunkare vid fortifikationskåren ävensom för utlandstelefonist till 55 år och för förste flygläkaren till 60 år. I anledning härav torde — i likhet med vad redan är stadgat i fråga om andra liknande tjänster — det för hel pension erforderliga antalet tjänstår böra bestämmas till 25.

Hemställan.

Inom finansdepartementet ha utarbetats förslag till kungörelser dels om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008), dels ock om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009). Förslagen innefatta de ändringar i berörda pensionsreglementen, som i det föregående förordats.

Under åberopande av vad sålunda i skilda hänseenden anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna förberörda förslag till kungörelser.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Birger Öhman.
